

NÁZEV PŘÍPADOVÉ STUDIE: SOCIÁLNÍ DRUŽSTVO ALE SMACZNIE

AUTOR: MGR:

PUK - PEDAGOGICKÁ UNIVERZITA V KRAKOVĚ

TÉMA:

- *OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE,*
- **UDRŽITELNÉ BYDLENÍ,**
- UDRŽITELNÝ POTRAVINOVÝ SYSTÉM,
- *CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA:*
  - *DESIGN A VÝROBA,*
  - SPOTŘEBA,
  - *VYUŽITÍ A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.*

Případová studie

Popis případové studie:

Společnost Socienia Spółdzielnia Socjalna Ale Smacznie, která je částečně pod dohledem obce Dąbie (a jejímž vlastníkem je obec Dąbie), řeší tři hlavní místní sociální problémy: stravovací služby pro úklid města a údržbu zeleně a nejnovější službou je rehabilitace starých lidí nebo těch, kteří potřebují takovou zdravotní pomoc.

Každá z těchto tří oblastí představovala před založením sociálního družstva místní sociální problém. V otázce stravování byla problémem špatná kvalita dětské stravy, kterou dodávaly stravovací firmy, jejichž sídlo bylo daleko od obce Dąbie. Strava byla dodávána z velké dálky s nízkou kvalitou a ve výběrovém řízení byla rozhodující cena, která určovala nízkou kvalitu jídla, na kterou si stěžovali rodiče i děti.

Potraviny jsou zvláštní komoditou, protože jsou především zdrojem energie a živin a úzce souvisejí s lidským zdravím. Kvalita potravin je zde chápána jako soubor vlastností výrobku, které určují schopnost uspokojovat potřeby spotřebitele. Určujícími faktory kvality potravin na trhu veřejného stravování jsou chuť, vzhled, vůně výrobku a jeho bezpečnost a výživová hodnota. V souvislosti s kvalitou potravin je samozřejmě na prvním místě a hlavním zájmem bezpečnost potravin. V mysli spotřebitele však kvalita potravin znamená mnohem více než bezpečnost potravin. Pro spotřebitele tento pojem znamená splnění jeho očekávání, pokud jde o jednotlivé potraviny nebo skupiny potravin.

Co se týče služeb v oblasti zeleně, nedostatek vybavení ze strany zaměstnanců obce a nedostatek techniky v městském podniku znamenal, že veškeré tyto práce byly prováděny

ručně (bez použití odpovídajícího vybavení) sezónními pracovníky, což mělo za následek nedostatky ve vzhledu města a také mnoho protestů a připomínek ze strany obyvatel.

Potřeba rehabilitace je třetím a nejdůležitějším pilířem, který komunita uvádí. Doposud se nenašel žádný kandidát nebo zdravotně způsobilá osoba, která by zřídila kancelář s rehabilitačním zařízením. Nejbližší takové zařízení je od dané obce vzdáleno 25 km, což je pro seniory velkou překážkou a problémem. Výše uvedené potřeby a omezení ze strany obce vedly družstvo k tomu, aby se ujalo úkolu poskytovat rehabilitační služby.

Družstvo reaguje na naléhavé sociální problémy, jejichž řešení se přímo promítá do kvality života místní komunity.

Cílovými zákazníky družstva jsou:

- stravování využívají především mateřské školy a školáci (družstvo provádí nejen stacionární činnost ve školách, ale disponuje také zařízením nebo auty pro rozvoz stravy do domácností). Během počáteční pandemie družstvo provádělo "nouzové nákupy", a to rozvoz stravy starším lidem do jejich domovů,
- zelené plochy využívají jak děti, tak lidé v produktivním věku a senioři. Výsledkem služeb zeleně jsou také čisté rekreační prostory pro rodiny a funkční prostory v podobě dobře udržovaných dětských hřišť s venkovními posilovkami,
- 99 % příjemců rehabilitačních služeb je starších 65 let, výjimkou jsou pouze mladší lidé po úrazech. Dalším rysem této služby je výhodná otevírací a zavírací doba rehabilitačního centra.

V zásadě v každé z těchto skupin družstvo svou činností zlepšuje kvalitu života mimo jiné tím, že svědomitě a řádně plní své povinnosti.

Družstvo neustále zvyšuje obrát a příjmy ze stravovacích činností. V případě terénních úprav se pozitivní vnímání veřejnosti projevuje zvýšením počtu obecních zakázek, ale také dobrou zpětnou vazbou a spokojeností obyvatel, že se podařilo zlepšit městský prostor. V části rehabilitace jsou naopak záznamy největším potvrzením toho, jak moc byl tento typ služby v obci potřebný.

Objednávky od obce tvoří převážnou většinu příjmů družstva, služby úklidu zeleně si objednává výhradně obec. Co se týče sanačních služeb, v zásadě si tuto službu objednává

obec a náklady na sanaci hradí obec. Naproti tomu stravování je částečně hrazeno obcí a menší část příjmů pochází od soukromého klienta.

Největší část celkových provozních nákladů družstva tvoří mzdové náklady, na druhém místě je spotřební materiál na údržbu zeleně.

Rozdělení podle služeb je následující:

- u rehabilitačních služeb tvoří spotřební materiál nebo zdravotnické díly až 20 % nákladů, zbytek tvoří nájemné a platy zaměstnanců.
- v případě služeb v oblasti zeleně jsou poměry odlišné, přibližně 70 % tvoří náklady na zaměstnance a 30 % spotřební materiál,
- podobné poměry jako u pozemních služeb lze pozorovat i u stravovacích služeb.

Lze tedy konstatovat, že činnost družstva v obci je velmi důležitá a vyplňuje společensky významné mezery, které dosud nebyly v odpovídající míře a rozsahu pokryty jinými subjekty.

Environmentální a/nebo sociální dopady (nejlépe v odrážkách):

Následující faktory představují důležité environmentální a sociální dopady pro **místní samosprávu**:

- Vytváření konkrétních výsledků v reakci na individuální problém.
- Zlepšení kvality života místní komunity

Závěr s otázkami vyplývajícími z případu/problému.

Družstvo naplňuje důležité sociální potřeby, které obec nebyla schopna dostatečně řešit.

Služby jsou poskytovány různým sociálním skupinám, i když nejžádanější byly mezi předškoláky, školáky a seniory.

Realizace služeb v praxi znamená zlepšení kvality života v místním systému.

Otázky k diskusi:

1. Jakou problematickou situaci se nadace snaží řešit? (problém)
2. Proč se ji rozhodli vyřešit? Co je k tomu vede? (účel)
3. Jaké jsou činnosti nadace? Co dělají pro její/jejich řešení? Jaké další kroky byste podnikli k vyřešení problému? (řešení)
4. Jaká je jejich cílová skupina? Kdo jsou jejich klienti? Kdo jsou jejich zákazníci? (segmenty zákazníků)
5. Jak činnost nadace změní svět nebo situaci k lepšímu? (dopad)

6. A jak poznají, že toho dosáhli? (klíčové ukazatele)
7. Co tedy nadace dělá jinak? Co vnímají jejich zákazníci jako největší hodnotu? (jedinečná nabídka hodnoty)

8. Jakými způsoby dodávají své produkty nebo služby (kanály).
9. Jaké jsou jejich hlavní náklady a jaký je hlavní zdroj jejich příjmů? (příjmy)

ZÚČASTNĚNÉ STRANY: (1) MÍSTNÍ SAMOSPRÁVA, (2) DESIGNÉRSKÁ STUDIA, (3) MÍSTNÍ KOMUNITY.

ETICKÉ OTÁZKY (POZITIVNÍ, NEGATIVNÍ) VE VZTAHU K DANÉMU SCÉNÁŘI:

- (1) ŠIROKÝ DOPAD REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ, ZEJMÉNA TĚCH, KTERÉ MAJÍ POZITIVNÍ DOPAD NA MÍSTNÍ KOMUNITU.

ŘEŠENÉ ZELÉNE DOVEDNOSTI: (PONECHTE RELEVANTNÍ DOVEDNOSTI ZE SEZNAMU) **DOVEDNOSTI V OBLASTI DESIGNU**, VEDOUČÍ DOVEDNOSTI, **MANAŽERSKÉ DOVEDNOSTI**, **DOVEDNOSTI V OBLASTI ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ**, **DOVEDNOSTI V OBLASTI TERÉNNÍCH ÚPRAV**, ENERGETICKÉ DOVEDNOSTI, FINANČNÍ DOVEDNOSTI, DOVEDNOSTI V OBLASTI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK, DOVEDNOSTI V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY, KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI.

CÍL 9: PRŮMYSL, INOVACE A INFRASTRUKTURA, CÍL 11: UDRŽITELNÁ MĚSTA A OBCE, CÍL 13: OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU.

VYBERTE SI Z WEBOVÝCH STRÁNEK: [HTTPS://SDGS.UN.ORG/GOALS](https://sdgs.un.org/goals)

